

Psykosociala aspekter av genetisk utredning

Programkurs

5 hp

Psychosocial issues in genetic counselling

8GVA12

Gäller från: 2021 HT

Fastställd av

Ordförande i Utbildningsnämnden för
grund- och avancerad nivå

Fastställandedatum

2020-11-10

Huvudområde

Genetisk vägledning

Utbildningsnivå

Avancerad nivå

Fördjupningsnivå

A1X

Kursen ges för

- Masterprogrammet i genetisk vägledning

Särskild information

Kursen genomförs i huvudsak som distanskurs men med schemalagda moment. Vissa campusförlagda moment kan förekomma.

Förkunskapskrav

- Kandidatexamen 180 hp i relevant huvudområde, tex
  - Arbetsterapi
  - Fysioterapi
  - Biologi
  - Biomedicinsk laboratorievetenskap
  - Bioteknik
  - Kemisk biologi
  - Kognitionsvetenskap
  - Logopedi
  - Medicinsk biologi
  - Omvårdnadsvetenskap
  - Psykologi
  - Socialt arbeteeller kandidatexamen i annat huvudområde relevant för studier inom genetisk vägledning
- Godkänd svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet på grundnivå

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Förklara relevanta psykologiska teorier och eventuella reaktioner vid förekomst av genetiskutredning och sjukdom i en familj,
- identifiera inverkan av familjehistoria på individen och relationer,
- förklara potentiella konsekvenser av genetiska analyser och provsvar på individen och familjen,
- redogöra för potentiella reaktioner hos andra (syskon, föräldrar, obligata bärare) vid genetisk risk och provsvar,
- definiera och förklara grunden i presymptomatisk testning och skillnaderna mot diagnostisk testning och
- förklara aspekter relaterade till familjekommunikation, inklusive risker med undanhållande av information mellan familjemedlemmar.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Genomföra stödjande samtal utifrån individers behov och frågeställningar,
- förbereda en patient för möjliga utfall av genetiskt test,
- medvetandegöra patienten om potentiella psykologiska reaktioner relaterade till genetisk utredning,
- stödja patienten att förmedla genetisk information i familjen,
- stödja patienten till informerat beslutsfattande,
- tillämpa omvårdnadshandledning individuellt och i grupp och
- använda tekniker för att utforska patientens tidigare och nuvarande psykologiska och psykosociala situation.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Reflektera över psykosociala och medicinska aspekter av genetiskt tillstånd och provsvar för individen och familjen.

Kursinnehåll

Kursen ger kunskap om på vilket sätt individer kan reagera på livsavgörande information, samt kunskaper inom grundläggande psykologiska teorier relaterade till genetisk sjukdom och utredning. Kursen ger också kunskap om hur genetisk information bör förmedlas till patient och närstående på ett neutralt, professionellt och välinformerat sätt, så att patienten kan fatta ett autonomt och välgrundat, informerat beslut rörande sin medicinska situation, med hänsyn till familjesituation, religion, samhälle och relationer samt inverkan på livet i helhet.

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärares roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Arbetsformer i denna kurs är basgrupp, seminarier, studieuppgifter, föreläsningar, rollspel och färdighetsträning.

Examination

Kursen examineras i form av inlämningsuppgifter och en skriftlig, individuell tentamen. Dessutom krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Bedömning av dem sker kontinuerligt. Obligatoriska moment i denna kurs är basgruppsarbete, seminarier och rollspel.

Examinationsformerna inlämningsuppgifter och skriftlig, individuell tentamen får genomföras ett obegränsat antal gånger, av de studenter som inte uppnått godkänt resultat.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det. Om koordinatören istället har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för Masterprogrammet i Genetisk vägledning. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på sådant sätt att kunskaper om kön, könsidentitet/uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder uppmärksammas, synliggörs och kommuniceras i utbildningen.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Institution

Institutionen för hälsa, medicin och vård